

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
16
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király tér 8. Telefon-szám: 164. Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Feladó szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közönség együtt helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám
16
fillér

Mindenek Ura

és Alkotója nehéz megpróbáltatásban Hozzád fordul a sokat szenvedett egyonzaklatott, szegény magyar nemzet. Urunk, alkotónk, új Mohács szakadt nemzetedre. Fohász szakad ki fájdalomtól ágyonzaklatott, fájó kebelünkben — Magyarok Istene! Te tudod, hogyha volt bűntünk, ha van vétünk, megbűnhődünk mi már a multat és jövendő Uram, Teremtőnk! Megtépvén, ezer és ezer sebből vérezve kél Hozzád jajjogó szavunk. Nézz le erre a jobb sorsot érdemlő, szegény magyar népre, amely egy évezrede áll támsdást és pusztító vihart. Egy évezrede áll és él ez a nemzet és szenved. Négy száz esztendő s ragigát viselt. Négy száz esztendeje, hogy le akarja magáról rázni a ragigát. Sz badsáért, függetlenségéért hullatta vért vesztette legjobb fiait évszázadokon át. És most, négy esztendőn át, jobb meggyőződése, akarata ellenére — belézuhan a vérzivataros, rettenetes emberpusztító förgőbe, amely százezereket vitt a föld alá, százezer és százezer anyát tett gyermeke siratójává, százezer és százezer fiatal asszony fejére hullatta az özvegyi fátyolt és óh jaj! mennyi, de mennyi sok ez a fiút, gyermeket tett árvává. Most, a nagy idők pillanatában, a fájdalmas megpróbáltatások gyászos óráiban térdre hülva, lehajtott fővel, Benned bízva és reménykedve fordulunk Hozzád, népek Atyja, seregek Ura, világ sorának Intézője, légy irgalmas és kegyelmes hozzánk, a magyar néphez. Tekints le reánk, tekintsd az ártatlanok véreomlása nyomán a vaságra jutott százezereket. Ha követtünk el bűnt, megbűnhődött ez a nemzet, amely soha mást nem akart, mint szabadságban élni és a közért, a jóért dolgozni. Ó Urunk, hallgasd meg könyörgésünket és irgalmazz a magyarnak

Az osztrák - németek étvágya.

Budapest. Az osztrák-német államtanácsnak a nyugati magyarországi határmegyékre vonatkozó határozata miatt a szocialista és radikális körökben nagy rosszaságot keltett. A szocialistáknak és a radikálisoknak az a felfogása, hogy ezzel a határozattal valóságban belekényszerítik Magyarországot, hogy az osztrák-német állam ellenségei sorába lépjen és elvesztik a lehetőségét a Magyarországból való élelmiszerek szállítását a nemzetgyűlés tagjai mozgalmat indítottak, hogy az államtanács határozatát visszavonják. A nézeteltérés súlyos politikai következményre vezet maga után. Valószínű, hogy a nagyméretű kitesseleket a kormányból.

Jászi Oszkár az osztrák-német és cseh kérdésről nyilatkozva kijelenti, hogy ha az osztrák-németek és csehek a békekonferencia előtt befejezett tényeké akarják állítani a világot, úgy akkor abból nagy baj lehet. Az osztrák-németek eljárása egyenesen megérti a fegyverszüneti szerződést.

Szerbek Magyarországon.

Budapest. Az Aradól egy órányira levő Lippa községben megjelent egy szerb hadnagy egy járőr élén. A hadnagy kijelentette, hogy barátként jött és nem akar semmi egyebet, mint a béke helyreállítását. A szerbek Ujaradon és Aradon megszállták a vasuti állomást, de a városba nem ment be a szerbség. A szerbek megszállták a Lugos-Lippa-Szabadka-Zombor-Baja-Mohács-Pélmónostor-Magyarboly-Pécs-Bács vonalat Resicán a csendőroknak kijelentették, hogy csak akkor tűri meg őket, ha leteszik Szerbiára a hűség esküt. A csendőrök emelkedtek Szentesre, Bacsokereken Risztics dandárparancnok statáriumot hirdetett ki. A közigazgatási hatalmat a szerb nemzeti tanács vette át.

Versengés Fiuméért.

Fiumét antant határozata folytán úgy az olaszok, mint a szerb csapatok elhagyták. Amikor a szerbek is kiűrték a várost, az olaszok visszatértek Fiuméba. Az olaszok eljárása nagy felháborodást keltett Zágrábban.

Csehek és oláhok.

Liptószentmiklósról jelentik, hogy a tótok között a csehek ellen. A tót parasztok küldöttségben keresték fel a róispánt és védelmet kértek a cselek tuikapásai ellen. Okolicsányban a cseh agitátort kiverték a községből.

Marosvásárhelyen a várost a román nemzeti tanács román kirtoknak jelentette ki és a magyar tisztviselőket a helyükről elkergette. Szászvárosban a románok elkergették a magyar tisztviselőket, rekvizitálni kezdték, a román nyelvű katonákat a román királyra fekesítették.

A német császár halmozása.

Berlin. A német császári palotában nagy hűlőm éllelmiszert találtak. A termekben liszt, hus és szárnyas volt felhalmozva. Egyik teremben tegeteg kávé és csokoládé találtak.

Magyarország megszállása.

Budapest. A megszálló antant sereg megszállja Kassa és Miskolc városokat is.

Az egyenruha viseles tilalma.

A rendőrképzőkénység a várost megszálló csapatok parancsnokának utasítására és parancsán hirdetményt bocsátott ki, amelyben megtilja az egyenruhák viselését.

Ez a tilalom a szegény népre valószínű katasztrófát jelent és azt hisszük, hogy ha a megszálló alezredes parancsnoknak megmagyarázták volna, hogy az emberek voltaképpen miért viselik az egyenruhát, aligha tiltotta volna azt be. A parancsnok alezredes rövid ideje alatt is már gyakori tanujelét adta embries érzésének és humáros gondolkodás módjának. A parancsot — a jelekből ítélve — tisztán katonai szempontból adta ki.

Teljes a meggyőződésünk, hogy az alezredes, ha valaki, a város vezetői közül felkeresi és megmagyarázza, hogy az egyenruha viselés nem egy a tovább katonakodással. Sokkal mélyebb gazdasági értelme van annak.

Népnök négy esztendeig katonakodott. Négy esztendeig járta a hirtel és az alatt idehaza ráfeküdt az országra a rettenetes gazdasági válság. Olyan nagy lett a drágaság, hogy nemcsak a szegény ember, de még a jobb néda sem volt képes ruhát venni.

Ez okozta aztán, hogy az itthon maradt apa a fiu ruháját, a testvér a testvérét, a fiu az apa ruháját hordta el Most, hogy megszerelt katonáink és hazatértek otthonunkba azt látják, szívesen és szívesen, hogy nincsen semmi ruhájuk, nincsen anyival a pusztas testüket befödjük. Kénytelenek tehát arra, hogy a katonaruhát viseljék. Ezt tartotta szem előtt a népkormány hadügyminisztere is, ezért rendelkezett el, hogy minden leszerelt katonára felső és alsó ruhát kapjon. Azért kapták a leszerelt katonák a saptát, mert sokan még kalapot sem találtak s hol és ma kalapot nem is lehet venni Baján. Nincsen olyan üzlet, ahol kalap kapható volna. No, meg soknak nincs is arra pénze. Forduljon tehát a hatóság a szerb alezredeshez és kérje meg, hogy vonja

vissza az egyenruha tilalmat. Az alezredes humánus ember, kérésre vissza fogja vonni a tilalmat. Ez a hitünk, ez a meggyőződésünk.

HIREK.

A bajai utcanevek

most kezdenek aktuálisokká lenni. Érdekes tünet, csak most tűnik fel, hogy Baján nincsenek dinasztikus nevű utcák. Más városok utcái viselik Ferenc József, Rudolf trónörökös, többféle főherceg nevét. Minálunk minden magyar költő, író, művész, több szabadsághős, bajai kiválóságok, nemzeti királyok, még a szentek is (Flórián és Szent Antal) kaptak egy-egy utcát. Klapka, Damjanich, Mészáros Lázár, Kossuth Lajos, Rákóczi Ferenc neve meg van öréklítve egy-egy utcában. A Habsburg dinasztia nem kapott sehol sem utcát, csak egyedül a martir életet élt és martir halált halt Erzsébet királyné neve van minálunk megöréklítve. De azt hisszük, hogy a köztársaságnak nincsen olyan tiszteleten híve, aki ne lenne legnagyobb tisztálattal a szerencsétlen Erzsébet királyné emléke iránt.

Van ugyan egy közgyűlési határozat, amely szerint a Budapesti utca neve Ferenc József utca, de ezt a közgyűlési határozatot soha sem hajtották végre. Ezután pedig aligha fogják ezt a nagyon loyális közgyűlési határozatot végrehajtani.

Értesítés. Minthogy újság papírunkat minden sürgetés dacára nem kaptuk meg és közérdek, hogy a lap tovább is megjelenjen, kénytelenek vagyunk ma is két oldalon megjeleníteni a lapot. Ennek dacára igyekszünk lapunkat éppen olyan tartalommal megjelentetni, mint eddig. Az olvasó mindent megtalál a lapban. Nagy utánjárással ismét sikerült a budapesti telefon összeköttetést felvenni s így a fővárosi hírek naponta megérkeznek.

Uránia-Mozgó.

Szombaton du. 2-4-6 és este 8 óra kor — a magyar ágyarás legdiadalmasabb alkotása:

„99”

büfégyi regény 5 felvonásb n. Főszereplő: Varkonyi Mihály. Valamint a kiváló pótműsor Gyermekjátékok délután 3 órakor érvényesek.

Vasárnap du. 2-4-6 és este 8 órakor — Fern Andra, a szépség királynőjével a főszereplő:

Lelek alkonya,

egy szeralem története 5 felvonásban.

Valamint a kiváló pótműsor, **Helyárok:** Páholy K. 1250, Zsólye K. 250, I. b. K. 2 —, II. b. K. 120, III. b. K. — 60

Kérelem. Minthogy kihirdetők körül kettő, az alvági és a kiscsávoiyi kerületbeli, beteg és helyettük, képelének vagyunk újakat szerződtetni, kérjük az ezekben a kerületben lakó előfizetőinket, szíveskedjenek néhány napig a lapért a nyomdába küldeni. A lap délután 5-6 óra között már elvihető. Reméljük, hogy a zavar néhány nap múlva elmúlik.

Zombori pénzügyigazgatóvá Komáromy Gyula eddigi p. ú. helyettesét neveztek ki. A pénzügyigazgató karának egyik legkiválóbb tagja, akinek negyedszázados tevékenységéből igen sok eredmény fakadt a közre Lelkes ügybuzgalmáért és komoly munkásságáért a kir. tanácsosságot kapta.

Vasuti előmuakálati engedélyek. A kereskedelemügyi miniszter, a Magyar agrár- és járadékbank részvénytársaságnak és a Magyar bank és kereskedelmi részvénytársaságnak. 1. Bástopolyától Cservenkőig, 2. Bástopolyától Kossuthfalva, Pacvir, Bajmok és Kunbaja érintésével Bácsalmásig, 3. Szabadkától Kunbajaig és 4. Szabadkától Csantavéren át Terenyespusztáig vezetendő s önálló üzemben tartandó gazdasági helyiérdekű vasutovonatra, Redner Jenő okleveles mérnök szabadkai lakosnak a m. kir. állami vasutak Szabadka állomásából kiágazólag Felsőkelebi, Tompa és Tinóváros puszták érintésével a halas — bácsalmás — rigicai helyiérdekű vasut Jánoshalma és Oszkárirtóls községök határain át a tervezés alatt álló kis-kőrös — bajai helyiérdekű vasut Helyősi állomásig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemi helyiérdekű vasutónadra adott engedélyt 1 évvel meghosszabbította.

Polgárórség szervezése a vidéken. A földmívelésügyi miniszter az alábbi megkeresést intézte a Magyar Gazdaszövetséghez: „A hadügyminiszter ural és a Nemzeti Tanács által történt megállapodás utján felhívom, hogy a legsürgősebben hasson oda, hogy működés területén a köz- és magánvagyon védelmére polgárórséget szervezzenek, hogy ezekben úgy a gazdaszövetség, mint a tisztviselők és alkalmazottak is részt vegyenek. A szükséges fegyverekért forduljon a legközelebbi katonai parancsnoksághoz.”

Szabadon bocsátott rabok. Az igazságügyminiszter rendelkezletet küldött a kir. ügyészség vezetőinek, amelyben felhívja őket, hogy bocsássák szabadon ama rabokat, akik a közbiztonságra nem veszélyesek. Szabadkán 32 rabot helyeztek szabadlábra.

Munkát a hazatérő katonáknak! Ilyen című legutóbbi közleményünkhöz hozzáfűzzük, hogy a leszerelt és munkátkereső bajai katonák a szegedi hatósági munkaközvetítőkhöz fordulhatnak elhelyezésért. Címe: Szeged, Templom tér 8. Telefon: 9-78 jelentkezni lehet azonban a bajai polgármesteri hivatalban is, ahonnan kütelessék portmentes lapon, vagy telefonon díjtalanul továbbítani a jelentkezést. A hatósági munkaközvetítőhöz Szegedre utazó bajai leszerelt katonák a vasutat féláron vehetik igénybe.

Polgári ruhával kell ellátunk a frontól hazatérő testvéreinket. Akik az egész világ rehamával szemben ötdöféléven át rendületlenül védték a mi családi tűzhelyeinket és gyermekjeink életét: megérdemlik tőlünk ezt a csekélyke áldozatot. Lerongyolódott és meggyötört testüket hálátlanság lenne átengednünk a tél hid-gének.

A kormány külömben is kényeszarrekiválást rendelt el a fölösleges polgári ruházatok beszoállítására. Sokkal fejlettebb és megkapóbb lenne önfeláldozásunk, ha nélkülözhető ruhakészleteinket önként ajánlunk fel. De ne rongyokat, hanem igazán használható ruhát adjon, aki rekvirálás nélkül is adni akar!

Francia tiszték érkeztek Szabadkára. Vasárnap délemben a francia vezérkar megbízottja: Amiel vezérkari százados Belgrádból Szabadkára érkezett. Stihly Valter magyar vezérkari százados, a magyar kormány belgrádi katonai attaschéja kíséretében, Amiel kapitány, aki ezután Szabadkán is fog maradni, hétfőn egész délelőtt a szerb parancsnoksággal tanácskozott. Több igen fontos kérdésre nézve történt megállapodás, így például Budapest megszállásának részleteit is itt beszélték meg.

Minden alkohol tilos. Az a szigorú alkoholtilalom, melyet a népkormány kiadott, most még szigorítva lett azzal, hogy eddig az éttermekben ebédre kiszolgálható 3 deci bor vagy sör sem szolgálható ki. Szentesital csak orvosi receptre adható ki. — A rendelet nagyon helyenvaló, de ennek a betartását Baján szigorubban kellene ellenőrizni, mert még mindig sok a garázd, részeg ember, akik szemmel láthatóan nem a saját természetükből szeszelték be...

Elégett asszony. Körtésen — mint nekünk írják — Lauth Domonkosné lámpát gyújtott és amikor a bél már égett akkor töltött a lámpába petróleumot, mely tüzet fogott és szerteszét folyt. Az asszony ru-

hája is meggyuladt. Mire segítség érkezett, a szegény asszony csomttá égett.

A hosszú moziéret miatt igen sok jó filmünk elmaradt, melyek természetesen kissé késve, de sorjában jönni fognak. Így szombaton egy kitűnő magyar film lesz bemutatva, melynek a címe „99”. Amiy rejtelmes és film, oly rejtélyes az egész filmtéma is, mely végig lebilincseli a közönség érdeklődését. Emeli e kiváló film értékét a főszereplő: Varkonyi Mihály kitűnő játéka, mely egyike a legjobb szerepléseinek. — Vasárnap Fern Andra játéka. Mily régen láttuk már e kedves és szép művésznőt. Ezuttal egy igen szép 5 felvonásos szerelmi dráma főszereplője lesz meghatározó realizmussal, mely könyvekig meghatja a nézőközönséget. — Tekintve a mai bizonytalan szállítását, a műsor esetleges változtatását fentartjuk.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JOZSEF.

Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA.

Nyomtatott a „Corvin”-könyvnyomda

gyorvostoján Mátys király-ter. a Baján.

HIRDETÉSEK

Lapkihordók

— férfiak, asszonyok, leányok vagy fiúk, — tisztességes fizetéssel és azonkívül jó mellékkeresettel azonnal felvétetnek a Corvin könyvnyomdában.

16-os Lankaszer-töltényekért fontos élelmiszert adnék cserébe. A töltények számát és a címet a kiadóhivatal veszi át.

Bármilyen

irodai alkalmazást keresek azonnali belépésre: — Mészáros Lázár-utca 5.

Kárpitosműhely-megnyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **kárpitosműhelyemet** újból územbehelyezem.

Elvállalok minden e szakmába vágó új és javítási munkát.

Becses pártfogást kér — tisztelettel

Komlósy János,

kárpitos és díszítő.

Kölcsey Ferenc-utca 12. sz.

Harcotérről hazajött

hentes ajánlkozik privátházakhoz dísznőlése. Cím: Baja, Sip utca 3 szám.